

værnepligtige, der saaledes overføres til civilt Arbejde, maa være af samme Beskaffenhed som Kaarene for dem, der er underkastede militær Værnepligt, f. Eks. for saa vidt angaar Kvarter, Forplejning og Lønninger. Derimod maa hele Lovforslagets Formaal medføre, at de ikke er underkastede den militære Strafferetspleje, men at deres civile Arbejdstjeneste ydes under et Ansvar for civile Myndigheder, der sættes i Stand til at vedligeholde Disciplinen og gennemføre Arbejdspligten ved de nødvendige Straffe. I Bemærkningerne til Lovforslaget er der gjort Rede for, hvor mange værnepligtige der i de sidste Aar har paaberaabt sig Samvittighedsgrunde for Vægningen ved at gøre militær Tjeneste. Meget stort er Antallet ikke, men det er dog i de sidste Aar noget stigende saavel med Hensyn til dem, der har paaberaabt sig religiøse Grunde, som med Hensyn til dem, der har paaberaabt sig almindelige Samvittighedsgrunde. Forsvarsministeren har indenfor den gældende Lov søgt at tage et væsentligt Hensyn til en saadan Paaberaabelse af religiøs Overbevisning eller Samvittighedsgrunde, og i adskillige Tilfælde har Forholdene ogsaa kunnet ordnes. Der er saaledes visse af disse værnepligtige, der kun har vægret sig ved at gøre bestemte Arter af militær Tjeneste, idet det at bære Vaaben for dem er det afgørende, hvorimod de ikke har vægret sig ved at lade sig overføre til Arbejds- eller Sundhedstroppe. Men der er ogsaa andre, der fuldkommen har vægret sig ved at gøre nogen som helst Art af Militærtjeneste. Overfor dem har man anvendt Lovgivningen, hvor det lod sig gøre, men i den sidste Tid har Forholdet udviklet sig saaledes, at det maa anerkendes som ønskeligt fra alle Sider at tilvejebringe en fast Løsning af dette Spørgsmaal, og det er det, dette Lovforslag tilsigter. Baade i Norge og i Sverige har Lovforslag været fremme til Løsning af Spørgsmaalet uden at være naaet til Gennemførelse. Derimod er der i den engelske Værnepligtslov, som gennemførtes i 1916, da der i Landet indførtes almindelig Værnepligt, en Hjemmel til at fritage Personer for militær Tjeneste i Tilfælde, hvor Udøvelsen af saadan er uforenelig med vedkommendes Samvittighed, og i Stedet for at paalægge ham civil Arbejdspligt i Statens Interesse, altsaa en lignende Ordning som den, der her foreslaas indført. Lovforslaget er udarbejdet i meget nøje Samarbejde mellem Indenrigsministeriet og For-

svarsministeriet og er et Udtryk for min højtærede Ven og Kollega Forsvarsministerens Bestræbelser for at ordne dette Forhold paa tilfredsstillende Maade, og jeg skal anbefale det til velvillig Fremme af det høje Ting.

Jeg skal derefter tillade mig at fremsætte for det høje Ting *Forslag til Lov om Godtgørelse af Statskassen i Anledning af de vanskelige Tilførselsforhold m.m. og Forslag til Lov vedrørende Landets Forsyning med indenlandsk Brødkorn i Høstaaret 1916—17*. Det er altsaa to Lovforslag, men de supplerer hinanden, og jeg skal derfor tillade mig at omtale dem under eet. Det førstnævnte Lovforslag fremtræder i sin ydre Skikkelse som et meget omfattende Lovforslag. Det er dog selvfølgelig Bilagene, som udgør den aldeles overvejende Del af Værket, idet de, foruden hvad der er nødvendigt til Oplysning af Lovforslagets enkelte Paragraffer, omfatter samtlige de Skrivelser og Betænkninger, Bekendtgørelser og Meddelelser vedrørende Kornordningerne 1915—16 og 1916—17, som overhovedet maa antages at være af Interesse for dette Forhold; jeg tror, det er saa godt som alle, i hvert Tilfælde mangler der ingen af nogen som helst Betydning. Jeg antager, at det for ærede Medlemmer vil være af Interesse at have alt dette samlet paa eet Sted, hvor man kan faa et Overblik over Udviklingen af Forholdene i de to Aar 1915—16 og 1916—17. I Bemærkningerne til Lovforslaget er der ogsaa givet en udførlig Redegørelse for, hvordan Ordningerne for 1915—16 og 1916—17 er tilvejebragte, og hvori deres Hovedindhold bestaar. Denne Redegørelse skal jeg ikke unødigt lade genoptrykke i Rigsdagstidende ved ogsaa mundtlig at fremsætte den her, jeg skal blot henvisse ærede Medlemmer til, at der i Bemærkningerne findes en samlet Fremstilling af, hvordan Forholdene har udviklet sig.

Jeg skal kun kort omtale Lovforslaget selv, der falder i to Dele. Som det vil være ærede Medlemmer bekendt, gav Lovven om Bidrag af Skibsfarten Hjemmel til at anvende de Midler, som indkom ved dette Bidrag, til Modarbejdelse af Følgerne af de høje Fragter. Hjemmelen gik ud paa, at Indenrigsministeren kunde anvende disse Midler efter Forhandling med Tingenes Finansudvalg, og de Forhandlinger, der er førte med Tingenes Finansudvalg i Tilslutning til Kornordningen for 1916—17, resulterede da i tre Maader, hvorpaa disse Bidrag af Skibsfarten skulde anvendes, nemlig til et Tilskud til Svine-